

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

3/2022

ročník/volume 32

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

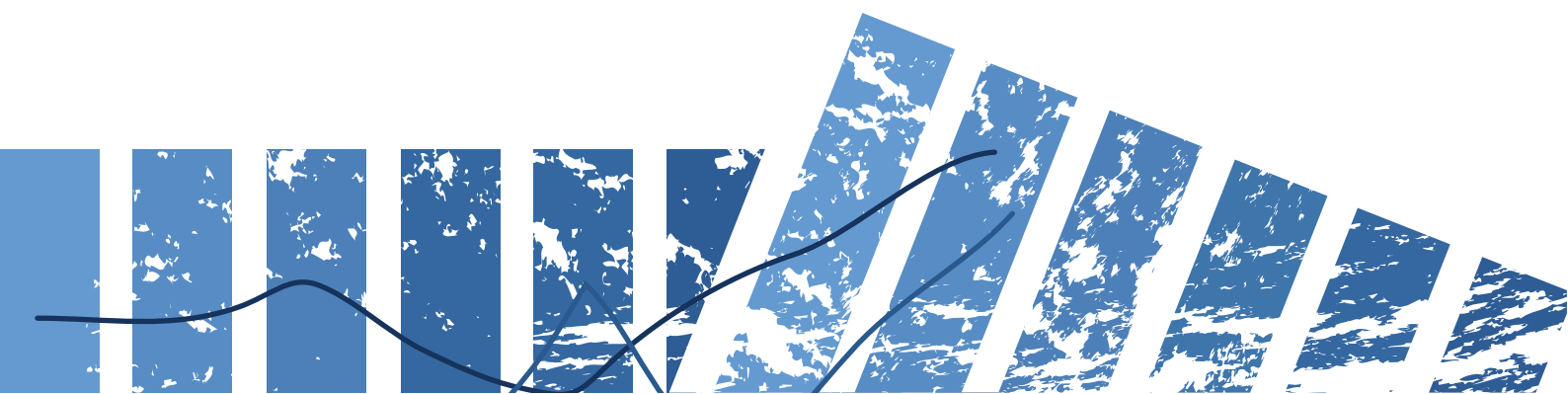
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 5

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 53 – 55

Dátum vydania/Publication date: 15. júl 2022/July 15, 2022

Informácia/Information

51. KONFERENCIA ČESKEJ DEMOGRAFICKEJ SPOLOČNOSTI

51ST CONFERENCE OF THE CZECH DEMOGRAPHIC SOCIETY

V dňoch **25. – 27. mája 2022** sa v meste Tábor uskutočnila **51. konferencia Českej demografickej spoločnosti**. V roku 2022 nebola téma konferencie vopred zadaná, takže na konferencii odznelo veľa zaujímavých príspevkov z rôznych oblastí demografie, geografie, sociológie a štatistiky. Rôznorodosť tém bola podčiarknutá účasťou mnohých odborníkov, z nich najvýraznejšie zastúpenie mali zástupcovia z Prírodovedeckej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe, Českého štatistického úradu a Vysokiej školy ekonomickej v Prahe. Na konferencii vystúpili aj zástupcovia Slovenskej republiky, konkrétne z Univerzity Komenského v Bratislave a zo Štatistického úradu SR.

Zdroj: <https://www.czechdemography.cz/galerie/51-konference-cds-v-tabore-2022/>

Konferenciu otvorili a účastníkov privítali predsedníčka Českej demografickej spoločnosti **Jitka Langhamrová** a zástupca starostu mesta Tábor **Martin Mareda**.

Úvodnú sekciu odborných prednášok začali **P. Kuncová** a **J. Sixta** z Českého štatistického úradu príspevkom, v ktorom prezentovali prvé výsledky sčítania 2021 v Českej republike. Problematike a rôznym možnostiam konštrukcie úmrtnostných tabuliek českej populácie sa venovali **P. Mazouch** a **K. Hulíková** v príspevku *Medzigenerační rozdíly a specifika v dlouhodobém vývoji úmrtnosti české populace*. **T. Štyglerová** a **J. Ročovský** z Českého štatistického úradu vo svojej prednáške *Vybrané aspekty kvality primárních dat pro statistiku příčin smrti z pohledu regionálních rozdílů v úmrtnosti podle příčin smrti* poukázali na nerovnomerné regionálne rozdiely vo vybraných príčinách smrti v rokoch 2019 – 2020. Na tému príčin smrti nadviazala **M. Baštecká** príspevkom *Statistika vícečetných příčin smrti na příkladu onemocnění covid-19*, v ktorom predstavila metodológiu tvorby skráteného zoznamu na publikovanie údajov za zomreté osoby podľa viacpočetných príčin smrti. Autorka analyzovala počty ochorení covid-19 z pohľadu viacpočetných príčin smrti za rok 2020 a z predbežných údajov za 1. polrok 2021.

Ďalšie prednášky sa venovali téme **covid-19** a **úmrtnosť**. Úvodná prednáška **Š. Daňkovej** a **K. Benešovej** bola zameraná na analýzu ukazovateľa stratené roky života osôb, ktoré zomreli na covid-19 v rokoch 2020 a 2021 v Českej republike. Ukazovateľ stratené roky života bol vypočítaný prostredníctvom niekoľkých zdrojov údajov o počte zomretých. Tomu, ako pandémia covid-19 ovplyvnila hodnoty strednej dĺžky života medzi rokmi 2019 a 2020 v jednotlivých rodinných stavoch, referovali **J. Rychtaříková** a **F. Feige** v príspevku *Vliv pandemie covid-19 na délku života podle rodinných stavů mezi rokmi 2019 a 2020*. Pandémia covid-19 taktiež spôsobila výrazný odklon od doterajších úmrtnostných trendov a poukázala na potrebu publikovať včasnejšie údaje, čomu sa venoval príspevok **Š. Zvonkovej** a **D. Morávka** *Regionální diferenční analýza týdenních počtů zemřelých v roce 2020 a 2021*. Situáciu so zaočkovanosťou a šírením ochorenia covid-19 v okresoch Slovenska predstavil **B. Bleha** z Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave.

Odborná sekcia sa zaoberala problematikou **sociálneho vylúčenia**. Odznelo v nej šesť prednášok, v ktorých sa autori zamerali najmä na vývoj sociálneho vylúčenia v Českej republike, sociálne vylúčenie Rómov a sociálne vylúčenie v súvislosti s inými faktormi (chudoba, exekúcia).

Dopoludnie druhého dňa konferencie sa nieslo v znamení dvoch tém: **plodnosť** a **socioekonomické aspekty demografického vývoja**. **K. Zeman** analyzoval z hľadiska plodnosti a reprodukčného správania dôsledky pandémie covid-19 na krátkodobé zmeny plodnosti vo vyspelých krajinách. Výsledky z nedávneho sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 využila autorka ďalšieho príspevku **V. Krišková** na analýzu plodnosti žien podľa národnosti na Slovensku. Téma historickej demografie zaznela v príspevku **B. Janákovéj Kuprovej**, v ktorom autorka analyzovala manželskú plodnosť mužov a žien na panstve Škvorec v rokoch 1760 – 1839. Na základe údajov z národného dotazníkového zisťovania SHARE autorka **M. Lustigová** analyzovala sexuálny život starších osôb v Českej republike a jeho vplyv na ich kvalitu života.

Na tému socioekonomických aspektov demografického vývoja odznela prednáška **M. Šimkovej** a **J. Sixtu** *Demografické a ekonomické determinanty produktivity*, v ktorej autori analyzovali závislosť produktivity práce od veku, pohlavia, vzdelanostnej úrovne a zdravotného stavu pracovníkov. **Š. Berková** a **L. Železná** v príspevku *Nemocenské pojištění v době pandemie onemocnění covid-19* poukázali na vysoké výdavky na dávky nemocenského poistenia v súvislosti s protipandemickými opatreniami v Českej republike.

Popoludnie sa začalo samostatnou **posterovou sekciou**, v nej autori predstavili svoje postery, pri ktorých najčastejšími témami boli zdravotníctvo, zdravie, úmrtnosť a covid-19.

Poslednou časťou druhého dňa konferencie bola odborná sekcia na tému **súčasná česká rodina**. Jej cieľom bolo predstaviť aktuálne témy, týkajúce sa podoby a fungovania súčasných českých rodín, najmä prebiehajúcu deštandardizáciu životných a partnerských dráh a podôb rodičovstva, či vplyv pandémie covid-19 na starostlivosť o deti.

V posledný deň konferencie si účastníci vypočuli štyri príspevky na tému **perspektívy budúceho vývoja obyvateľstva**. **R. Klufová** predstavila výsledky dotazníka, ktorého cieľom bolo zistiť vnímanie problematiky starnutia obyvateľov osobami, ktoré sa vo svojej práci venujú demografickému starnutiu. Otázkou spravodlivého dôchodkového veku a jeho vplyvu na stabilizáciu dôchodkového systému sa zaoberal **T. Fiala** v príspevku *Spravodlivý dôchodový vek jako možná cesta stabilizace penzijního systému?*. **O. Nývlt** analyzoval ekonomicky aktívne osoby vo veku 60 a viac rokov v súvislosti s posúvaním hranice odchodu do dôchodku do vyššieho veku. Budúci vývoj pražského metropolitného regiónu bol predmetom príspevku **O. Bursu** a **L. Sýkoru** *Mladí dospělí v pražském metropolitním regionu: tikající bomba ve světle metodických zákrut geodemografie a demogeografie*.

Posledný blok prezentácií sa zameril na **aktuálny demografický výskum**, **D. Morávek** referoval o nových metódach používaných v demografii pri prognózach obyvateľstva. **N. Slavíková** informovala o tom, ako a do akej miery ovplyvňuje pracovná migrácia rómske rodiny. Počas sčítania obyvateľov sa zbierali citlivé údaje, ktoré na úrovni mikrodát je potrebné ochrániť. Vo svojom príspevku *Statistická ochrana důvěrnosti mikrodát ze sčítání lidu* autor **J. Novák** predstavil zúčastneným metódu ochrany mikrodát, ktorá by sa mohla použiť práve na údaje zo sčítania obyvateľov.

Súčasťou konferencie bol aj bohatý sprievodný program a spoločenská večera, na ktorej si účastníci mohli neformálne vymieňať svoje poznatky a skúsenosti z oblasti demografie a štatistiky.

Všetky príspevky z konferencie sú dostupné online na stránke Českej demografickej spoločnosti:
<https://www.czechdemography.cz/akce/konference/konference-cds-2022/prispevky-z-konference/>.

Ing. Veronika KRIŠKOVÁ

Autorka pracuje v sekcii sociálních štatistik a demografie Štatistického úradu SR.